

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการพัฒนาประเทศเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและความเจริญทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับเปลี่ยนคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมเป็นอย่างมาก ด้วยเหตุผลปัจจัยต่างๆเหล่านี้ ได้ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของเยาวชน เด็ก และก่อเป็นปัญหาต่างๆ เช่น ปัญหายาเสพติด การพนัน การคิดเกมปัญหาพฤติกรรมทางเพศ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ปัญหาอาชญากรรม และปัญหาอื่นๆ ซึ่งปัญหาระดับวิกฤติในขณะนี้หากยังไม่มีการแก้ไขอาจทำให้ปัญหาเหล่านี้มีการแพร่กระจายเพิ่มมากขึ้นส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ในโลกแห่งการแข่งขันกันด้วยปัญญาเพื่อความอยู่รอดในสังคมโลกจำเป็นต้องสร้างเด็กและเยาวชนให้มีความเข้มแข็งทั้งสติปัญญาความสามารถ และคุณธรรม จริยธรรม จึงจะสามารถอยู่รอดเป็นพลังของแผ่นดินสืบไป (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู, 2544)

สถานศึกษามีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน โดยการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในมาตรา 6 และมาตรา 8 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กล่าวถึงการให้สังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 5) จึงเป็นการเปิดโอกาสให้สถาบันศาสนา วัดและชุมชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาในการทำงานที่ร่วมมือกันของทุกฝ่าย ทั้งบ้าน วัด โรงเรียน โดยมีโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบหลัก

การศึกษาจึงเป็นรากฐานที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และแก้ไขปัญหามโนธรรม เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ตลอดช่วงชีวิต ตั้งแต่การวางรากฐานพัฒนาการของชีวิต การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถที่จะดำรงชีวิต สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและร่วมเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542: 1) เครือข่ายภาคราชการและภาคประชาคม 84 องค์กร ได้มีการรวมตัวกันจัดการประชุมเพื่อหาแนวทางในการ

ปลูกจิตสำนึกในเรื่องคุณธรรม จริยธรรมให้กับเด็กและเยาวชนในการแก้ไขปัญหา การทุจริต การเสริมสร้างคุณธรรม ความตระหนักสำนึกในคุณค่านิยมและวิถีประชาธิปไตย ความสมานฉันท์ และสันติวิธีเพื่อนำมาซึ่งสันติสุข ส่งผลให้กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดทิศทางการปฏิรูป การศึกษาไทย ในปีพ.ศ. 2550 โดยเน้นนโยบาย “คุณธรรม นำความรู้” ในการจัดการศึกษาพัฒนา คนโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานกระบวนการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2549: 6) ซึ่งการศึกษา ไทยในปัจจุบันยังไม่สามารถช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความประพฤติที่ดีงามและมีวินัยในตนเองได้ อีกทั้งผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาแล้ว ก็ไม่สามารถเป็นพลเมืองที่มีค่านิยม และมีคุณสมบัติที่เอื้อต่อการ พัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญได้ (พระธรรมปิฎก, 2541: 12-13) นอกจากนี้การจัดการศึกษา ของไทยส่วนใหญ่ ไม่เพียงแยกการเรียนรู้ออกจากชีวิต แต่ยังละเลยการพัฒนาด้านจิตใจ กลับ มุ่งเน้นที่วิชาการ ความฉลาดทางสติปัญญา และการเอาชนะทางการเรียน จนเกิดผลเสียตามมานับ ประการ สังคมจะมีสันติสุขได้นั้นจะต้องเป็นสังคมที่มีคุณธรรม (รัชกุล ปฐมทศพร, 2547: 20-21) ดังนั้นจึงควรจะมีการสร้างระบบสุขภาพที่มีหัวใจของความเป็นมนุษย์ ระบบการศึกษาที่ใช้ คุณธรรมนำความรู้ พัฒนาระบบการทำงานแบบบูรณาการ การปฏิรูปการเรียนรู้ไปสู่การเรียนรู้ที่ดี หรือการเรียนรู้ในอุดมคตินั้นควรจะมีการเจริญสติ เจริญสมาธิ เจริญปัญญา เป็นส่วนสำคัญส่วน หนึ่งด้วย (ประเวศ วะสี, 2550)

วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชาวไทยได้รับการกล่อมเกลาจากคำสอนของพระพุทธศาสนา ตั้งแต่ ยุคแรกของประวัติศาสตร์ชาติไทย จนกล่าวได้ว่าวิถีพุทธ คือ วิถีวัฒนธรรมของชาวไทยส่วนใหญ่ จนมีความเป็นเอกลักษณ์ที่ทั่วโลกตระหนักและให้การยอมรับ ด้วยคุณค่าอันอนันต์ขององค์ความรู้ ในพุทธธรรมและระบบไตรสิกขาที่ชัดเจนในการให้การศึกษาค้นคว้าผู้เรียนทุกวัย และเพื่อพัฒนา เยาวชนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามที่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกำหนด ให้มีคุณสมบัติ ของการเป็นคนดี เก่ง มีความสุขอย่างแท้จริงอันเป็นเป้าหมายแท้ของพุทธธรรมอยู่แล้วให้มีความ ชัดเจนขึ้น โดยผ่านการดำเนินงานของ “โรงเรียนวิถีพุทธ” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน, 2548)

โรงเรียนวิถีพุทธ คือ โรงเรียนระบบปกติทั่วไปที่นำหลักธรรมพระพุทธศาสนามาใช้ หรือ ประยุกต์ใช้ในการบริหารและพัฒนาผู้เรียนโดยรวมของสถานศึกษา เป็นกรอบการพัฒนา ตามหลัก ไตรสิกขาอย่างบูรณาการ จุดเน้น โรงเรียนวิถีพุทธดำเนินการพัฒนาผู้เรียนโดยใช้หลักไตรสิกขา คือ สติ สมาธิปัญญาอย่างบูรณาการ ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการพัฒนาการ “กิน อยู่ ดู ฟัง” เป็น มีปัญญา รู้ เข้าใจในคุณค่าแท้ ใช้กระบวนการทางวัฒนธรรมแสวงปัญญา และมีวัฒนธรรมเมตตา เป็นฐานการ ดำเนินชีวิต โดยมีผู้บริหารและคณะครูเป็นกัลยาณมิตรการพัฒนา โดยเน้นการจัดสภาพทุก ๆ ด้าน เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนพัฒนาตามลักษณะแห่งปัญญาวัชรธรรม 4 ประการ คือ การอยู่ใกล้ชิดคนดี

การเอาใจใส่ศึกษาโดยมีหลักสูตรการเรียนการสอนที่ดี การมีระบบการคิดวิเคราะห์ พิจารณาหาเหตุผลที่ได้อย่างถูกต้อง และความสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตได้ถูกต้องเหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2546: 1-5) โรงเรียนวิถีพุทธจึงเป็นนวัตกรรมการจัดการศึกษารูปแบบหนึ่งในโรงเรียนรูปแบบใหม่ที่นำหลักพระพุทธธรรมให้ย้อนกลับมามีบทบาทในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวมโดยมีองค์ความรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามศักยภาพเป็นคนดี คนเก่งของสังคมและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข และในด้านของการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธกระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำเอกสารแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปเป็นแนวทางในการบริหาร โรงเรียนการจัดสภาพโรงเรียนวิถีพุทธ 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านกายภาพ ด้านกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต ด้านการเรียนการสอน ด้านบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ และด้านการบริหารจัดการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 4)

ความเป็นมาและความสำคัญข้างต้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดโรงเรียนรูปแบบใหม่เป็นนโยบายและทิศทางในการพัฒนาการศึกษา ซึ่งส่งผลต่อเนื่องไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการพัฒนาโรงเรียนรูปแบบใหม่ในระดับโรงเรียน จากการศึกษาข้อมูลจำนวนโรงเรียนวิถีพุทธ พบว่าโรงเรียนที่สมัครเข้าร่วมโครงการวิถีพุทธมีมากพอสมควร เนื่องจากบริบทของจังหวัดศรีสะเกษที่มีประชากรนับถือศาสนาพุทธอยู่ถึงร้อยละ 79 (รายงานการติดตามผลตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งศหัสวรรษพ.ศ. 2550 จังหวัดศรีสะเกษ, 2550: 5) สำหรับโรงเรียนในจังหวัดศรีสะเกษที่ได้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธแล้วจำนวน 145 โรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 1 จำนวน 71 โรงเรียน และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 2 จำนวน 71 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 2, 2554) การดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน ย่อมมีปัญหาในด้านต่างๆ เช่น การเตรียมบุคลากร การกำหนดเป้าหมาย จัดสภาพและองค์ประกอบ การดำเนินการ บัณฑิตต่างๆ ยังขาดการสนับสนุน และการให้ความร่วมมือจากบุคคลในองค์กร จากหมู่บ้านและชุมชน การกำกับติดตามดูแลผลการดำเนินงานสนับสนุน การปรับปรุงและพัฒนาไม่มีความต่อเนื่อง การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการวางแผน การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษาให้มีความเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น รวมทั้งเผยแพร่ผลการดำเนินงาน เพื่อสะท้อนให้ทราบถึงผลการดำเนินงาน ในส่วนของงบประมาณที่ได้รับจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 2 นั้นทางโรงเรียนยังมีการดำเนินการล่าช้าไม่ทันตามกำหนดเวลา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 2, 2554)

ด้วยเหตุผลนี้ ผู้วิจัยได้มองเห็นความสำคัญและมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนวิถิพุทธ ในจังหวัดตรัง โดยต้องการศึกษาเฉพาะ โรงเรียนวิถิพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรังเขต 2 ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนวิถิพุทธในด้านกายภาพ ด้านกิจกรรมพื้นฐาน วิถีชีวิต ด้านการเรียนการสอน ด้านบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์และด้านการบริหารจัดการ ว่ามีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับใดและด้านใดบ้าง เพื่อนำข้อมูลจากการศึกษาไปเป็นแนวทางในการพัฒนา ส่งเสริม และปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานโรงเรียนวิถิพุทธให้มีความก้าวหน้า และมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนวิถิพุทธ ในจังหวัดตรัง
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนวิถิพุทธ ในจังหวัดตรัง จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนวิถิพุทธ ในจังหวัดตรัง

สมมุติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีสมมุติฐานเกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังต่อไปนี้

สภาพปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนวิถิพุทธ ในจังหวัดตรัง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูหัวหน้างานมีความแตกต่างกันตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยในครั้งนี้ มีดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูหัวหน้างานโรงเรียนวิถิพุทธ ในจังหวัดตรัง จากโรงเรียนทั้งหมดที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถิพุทธจำนวน 142 โรงเรียน (สถิติโรงเรียนวิถิพุทธ, 2554) รวม 1,907 คน เป็นผู้บริหาร 142 คน และครูทั้งหมด 1,756 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูหัวหน้างานโรงเรียนวิถิพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรังเขต 2 โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) ดังนี้

ขั้นที่ 1 แบ่งกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนวิถิพุทธตามสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา คือ

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรังเขต 1 จำนวน	71	โรง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรังเขต 2 จำนวน	71	โรง
รวม	142	โรง

ขั้นที่ 2 กำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร และครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรังเขต 2 จำนวน 71 โรงเรียน ได้ผู้บริหาร 71 คน ครู 867 คน เป็นกรอบในการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากผู้วิจัยได้รับผิดชอบงานอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรังเขต 2 และจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลพบปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนวิถิพุทธที่เป็นประเด็นให้นำศึกษา

ขั้นที่ 3 กำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร 71 คน และครูหัวหน้างานโรงเรียนวิถิพุทธ 71 คน รวม 142 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอบเขตตัวแปร

1. **ตัวแปรอิสระ (Independent variables)** คือ สถานภาพทั่วไปของผู้บริหาร และครูหัวหน้างานโรงเรียนวิถิพุทธ ในจังหวัดตรัง ประกอบด้วย

1.1 ตำแหน่ง

- 1) ผู้บริหาร
- 2) ครูหัวหน้างาน

1.2 ระดับการศึกษา แบ่งเป็น

- 1) ปริญญาตรี
- 2) ปริญญาโท

1.3 ประสบการณ์การทำงาน แบ่งเป็น

- 1) ต่ำกว่า 3 ปี
- 2) 3 – 5 ปี
- 3) มากกว่า 5 ปีขึ้นไป

1.4 ขนาดของโรงเรียน แบ่งเป็น

- 1) โรงเรียนขนาดเล็ก
- 2) โรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่

2. ตัวแปรตาม (Dependent variables) ได้แก่ สภาพปัญหาการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ในจังหวัดตรัง

- 2.1 ด้านกายภาพ
- 2.2 ด้านกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต
- 2.3 ด้านการเรียนการสอน
- 2.4 ด้านบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์
- 2.5 ด้านการบริหารจัดการ

ขอบเขตพื้นที่การศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาเฉพาะ โรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรังเขต 2 เท่านั้น

ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษา สภาพปัญหาการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ตามแนวทางการดำเนินงาน 5 ด้าน ตามแนวคิดของสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

- 1) ด้านกายภาพ
- 2) ด้านกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต
- 3) ด้านการเรียนการสอน
- 4) ด้านบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์
- 5) ด้านการบริหารจัดการ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนวิถีพุทธ ในจังหวัดตรัง ตามกรอบแนวคิดดังนี้

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ มีนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังต่อไปนี้

1. **โรงเรียนวิถีพุทธ** หมายถึง การนำหลักธรรมทางศาสนามาใช้ หรือประยุกต์ใช้ในการบริหารเพื่อการพัฒนาผู้เรียนโดยรวมของโรงเรียนในจังหวัดตรัง เน้นกรอบการพัฒนาตามหลักไตรสิกขาอย่างบูรณาการ ผู้เรียนได้เรียนรู้ ได้พัฒนาการกิน อยู่ คู่ ฟัง ให้เป็น โดยผ่านกระบวนการทางวัฒนธรรมแสวงปัญญา และมีวัฒนธรรมเมตตาเป็นฐานการดำเนินชีวิต

2. **ปัญหาการดำเนินงาน** หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องต่างๆ ที่ทำให้การดำเนินงาน 5 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต ด้านการเรียนการสอน ด้านบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ และด้านการบริหารจัดการ ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ประกอบด้วย

2.1 **ด้านกายภาพ** หมายถึง สภาพด้านอาคารสถานที่ ห้องเรียน แหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อมเป็นธรรมชาติชวนให้มีความสุขสงบ ส่งเสริมปัญญา กระตุ้นการพัฒนาศรัทธา และศีลธรรม

2.2 **ด้านกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต** หมายถึง สถานศึกษาจัดให้มีกิจกรรมประจำวัน กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมนักเรียนต่างๆ กระตุ้นให้การกิน อยู่ คู่ ฟัง ดำเนินด้วยสติสัมปชัญญะ

2.3 **ด้านการเรียนการสอน** หมายถึง สถานศึกษามีการกำหนดหลักสูตรสถานศึกษา การจัดหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้จนถึงกระบวนการเรียนการสอนที่มีการบูรณาการหลักธรรมในการจัดการเรียนรู้อย่างชัดเจน

2.4 **ด้านบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์** หมายถึง สถานศึกษามีการปฏิบัติต่อกันระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน หรือครูกับครู มีความเอื้ออาทร เป็นกัลยาณมิตรต่อกัน ส่งเสริมทั้งวัฒนธรรมเมตตา และวัฒนธรรมแสวงปัญญา

2.5 **ด้านการบริหารจัดการ** หมายถึง สถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดเน้นการกำหนดแผนปฏิบัติการ การสนับสนุน ติดตาม ประเมินผลและพัฒนาต่อเนื่อง

3. **ผู้บริหาร** หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้ดำรงตำแหน่งรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ในโรงเรียนวิถีพุทธ ในจังหวัดตรัง

4. **ครูหัวหน้างาน** หมายถึง บุคคลที่ได้รับคำสั่งแต่งตั้งให้เป็นผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ หรือหัวหน้างานโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ ในจังหวัดตรัง

5. **ประสบการณ์การทำงาน** หมายถึง ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ผู้บริหาร และครู หัวหน้างานในโรงเรียนวิถิพุทธ ซึ่งเริ่มมีโรงเรียนวิถิพุทธ ในจังหวัดตรัง ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2546 จนถึงปัจจุบัน

6. **ขนาดของโรงเรียน** หมายถึง ขนาดของสถานศึกษาในจังหวัดตรัง โดยแบ่งตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ

โรงเรียนขนาดเล็ก มีนักเรียนตั้งแต่ 1-120 คน

โรงเรียนขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 121-600 คน

โรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียนตั้งแต่ 601 คน ขึ้นไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ในการวิจัยครั้งนี้จะได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงาน โรงเรียนวิถิพุทธ ซึ่งจะมีประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาการดำเนินงาน โรงเรียนวิถิพุทธ ในจังหวัดตรัง ซึ่งสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนา ปรับปรุง และแก้ไขปัญหาการดำเนินงานในโรงเรียนวิถิพุทธให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

2. นำผลการศึกษาที่ได้เสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริม สนับสนุนรวมทั้งพัฒนาวิธีการดำเนินงาน โรงเรียนวิถิพุทธ ให้บรรลุเป้าหมายและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3. โรงเรียนวิถิพุทธ สามารถนำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง และส่งเสริมการบริหารจัดการ โรงเรียนวิถิพุทธให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น